

2018-07-12
N2018/04160/FJR

Näringsdepartementet

Sveriges lantbruksuniversitet
Box 7070
750 07 Uppsala

Uppdrag att, inom ramen för det nationella skogsprogrammet, utforma ett utbildningspaket för älgförvaltning

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) att uppdatera, utveckla och förenkla befintligt utbildningspaket i adaptiv älgförvaltning.

Utbildningspaketet ska vara användarvänligt och rikta sig till målgruppen. Det ska bidra till ökad förståelse för och tillit till älgförvaltningssystemet. Vidare ska utbildningspaketet ange vikten av att hänsyn tas i älgförvaltningsplanerna till allmänna intressen som rovdjur, motverkande av trafikolyckor med älg, skador på skog samt inverkan på övrig biologisk mångfald. Utbildningspaketet ska även tydliggöra roller, ansvar och befogenheter inom och mellan älgförvaltningens olika nivåer dvs. älgskötselområden, älgförvaltningsområden, viltförvaltningsdelegationer och länsstyrelsen samt metoder för samverkan.

Viltbestånd och naturmiljö ser olika ut i olika delar av landet och manualer för förvaltningen ska därför anpassas efter regionala förhållanden vad gäller grundläggande faktorer för älgförvaltningen.

SLU ska identifiera goda exempel på samverkan som bidragit till att uppnå älgförvaltningens målsättningar samt lämna förslag till hur stärkt samverkan kan uppnås.

SLU ska vidare ta fram en anpassad metod för täthetskattning av älgstammen som bygger på relevanta inventeringsmetoder som redan ingår i älgförvaltningssystemet. SLU ska också ta fram faktablad som visar de långsiktiga ekonomiska, ekologiska och skötselmässiga konsekvenserna av

olika skador orsakade av älg och olika nivåer på fodertillgång för ett par typexempel av älgförvaltningsområden. Analyserna i dessa typexempel ska utföras med hjälp av Heureka-systemet och baseras på data från Skogliga grunddata, älgbetesinventering och riksskogstaxeringen.

SLU ska tillhandahålla ett utbildningspaket som ska tillgängliggöras som öppna data och vara tillgängligt för olika aktörer att ta del av på internet och användas vid utbildningar.

SLU ska beakta Naturvårdsverkets uppdrag Uppföljning av mål inom älgförvaltning (dnr M2017/03180/S) och Skogsstyrelsens återrapporteringskrav om skog och vilt (dnr N2017/07851/SUN).

Uppdraget ska utföras med stöd av en referensgrupp bestående av representanter för länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Trafikverket samt jägarnas och markägarnas organisationer. Vid tillsättandet av referensgruppen ska en jämn könsfördelning eftersträvas.

SLU ska senast den 28 februari 2019 lämna in en verksamhetsrapport till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) om uppdragets genomförande under 2018.

För uppdragets genomförande får SLU använda högst 1 000 000 kronor under 2018. Medlen ska belasta anslaget 1:2 Insatser för skogsbruket, anslagsposten 3 Nationellt skogsprogram under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel. Medlen ska betalas ut efter rekvisition ställd till Skogsstyrelsen. Rekvisition ska ske senast den 1 december 2018. Utbetalda medel ska förbrukas och redovisas i SLU:s bokföring före årets utgång, dvs. vid tidpunkten för bokslut 2018. En ekonomisk uppföljning ska lämnas senast den 15 mars 2019 till Regeringskansliet (Näringsdepartementet). Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Skogsstyrelsen på bankgiro 787–8606 senast den 28 februari året efter rekvisitionen.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 17 maj 2018 om en strategi för Sveriges nationella skogsprogram (dnr N2018/03142/SK). Skogsprogrammet och dess genomförande tar sin utgångspunkt i skogens ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syftar till att skapa ökad samsyn genom bred dialog,

samverkan, engagemang och erfarenhetsutbyte mellan intressenter i skogens hela värdekedja.

Naturvårdsverket har i uppdrag att lämna förslag till hur riksdagens målsättningar om en livskraftig älgstam av hög kvalitet, som är i balans med betesresurserna och en produktionsanpassad älgjakt, kan konkretiseras och göras uppföljningsbara i den kunskapsbaserade lokala älgförvaltningen.

Naturvårdsverket ska även utvärdera graden av måluppfyllelse mot uppställda mål i älgförvaltningsplanerna samt i övrigt vid behov lämna de förslag som behövs för en förbättrad lokal målformulering och måluppfyllelse.

Skogsstyrelsen ska återrapportera de insatser som myndigheten har gjort för att bidra till en regional älgförvaltning där älgstammen är i balans med sina betesresurser. Skogsstyrelsen ska även göra en samlad nationell beräkning av kostnaderna för de skador som viltet orsakar skogsbruket.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen anser att det finns behov av ytterligare åtgärder för att öka kunskapen om förvaltning av älg och hur förvaltningen påverkar allmänna och enskilda intressen. Ett ändamålsenligt utbildningspaket i adaptiv älgförvaltning och metod för älgförvaltning ökar kunskapen och möjliggör att riksdagens mål för älgförvaltningen med en balans mellan olika intressen nås (prop. 2009/10:239). Målet för älgförvaltningen är en livskraftig älgstam av hög kvalitet som är i balans med betesresurserna och en produktionsanpassad älgjakt.

Länsstyrelserna har under början av 2018 utsett nya ledamöter i älgförvaltningsgrupperna, vilka är slutliga mottagare av ett utbildningspaket. Syftet är att älgförvaltningsgrupperna ska få lättillgänglig vägledning och tillräcklig kunskap för att ta fram och följa upp förvaltningsplaner enligt målet för älgförvaltningen. Bland annat finns det behov av att förse älgförvaltningsgrupperna med kunskap om aktuell älgtäthet inom deras förvaltningsområde. Älgförvaltningen bör även präglas av samverkan mellan de aktörer som påverkar älgstammen.

På regeringens vägnar

Sven-Erik Bucht

Camilla Frisch

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/SK
Miljö- och energidepartementet/Nm
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Naturvårdsverket
Sametinget
Skogsstyrelsen
Statens fastighetsverk
Statens jordbruksverk
Trafikverket
Internationella Viltförvaltningsrådets svenska delegation
Jägarnas Riksförbund
Lantbrukarnas Riksförbund
Naturskyddsföreningen
Skogsindustrierna
Svenska Jägareförbundet
Sveriges Jordägareförbund
Svenska Samernas Riksförbund
Viltmästareförbundet
Världsnaturfonden WWF